

## ДС: Масовизацията на ТКЗС става с насилия, побоища и убийства

Написано от Христо Христов  
Сряда, 06 Януари 2016 13:23

---



„Във Видинска, Пазарджишка, Самоковска и Велинградска околии при масовизацията на ТКЗС са станали извращения – насилия, побоища и убийства над стопани, които при агитацията им от агитатори са отказали да станат членове на ТКЗС”. Това е записано в документ на Държавна сигурност от април 1957 г., който сайтът **desebg.com** публикува онлайн.

Документът представлява обобщение на по-характерните случаи на негодувания на работници и селяни през първото тримесечие на 1957 г. и е адресиран до един от зам.-министрите на вътрешните работи по това време. Сигурно той е зам.-министър Георги Кумбелиев, тъй като той е поставил резолюция върху документа за проверка на изложените факти и докладването им в ЦК на БКП.

Най-вероятно документът произлиза от съществуващото тогава Трето секретно политическо управление на ДС за борба с контрареволуцията. То е предшественикът на създадено през 1967 г. Шесто управление на ДС за борба с идеологическата диверсия. През 50-те години на XX век Трето управление на ДС следи за антипартийните прояви в различни сектори и обществени групи, включително и в предприятията и сред селяните.

Според информацията в документа в резултат на побоищата и убийствата сред селяните някои от, за да избегнат подобни разправи, са се принудили да напуснат селата си и да се укриват в други населени места или да сменят работата си, а трети са избягали в горите.

„Използвано е и огнестрелно оръжие, с което е стреляно безогледно и бяха убити селяни в Пазарджишко и Самоковско”, се посочва в документа.

# ДС: Масовизацията на ТКЗС става с насилия, побоища и убийства

Написано от Христо Христов  
Сряда, 06 Януари 2016 13:23

Той съдържа и информация за негодуването и протестите на работници от различни предприятия в страната, свързани с негодни битови условия, при които работят, наднормена работа, ниски възнаграждения и др.

Документът е включен в сборника [„Държавна сигурност – профсъюзите, стопанският живот и работниците“](#) на Комисията по досиетата, 2015 г.

32

ЗАМ.МИНИСТЪР,

се изпраща през отдела материали на подзежната  
на 1957 г. през първото тримесечие на 1957 г.  
случае на негодувания на работниците и селя-  
нските стопанства в различни форми, по характерни от които са след-  
ващите: в селскостопанските предприятия, в транспортните  
предприятия работници в София, Пловдив, Стара  
Загора, Варна, Горна Бряковци, Левски и др., обсадували товар-  
ните влакове са подели обща кампания с искания да бъдат възста-  
новени за ползуване от същите суброните към товарните влакове.  
През изминали изминали дни от тях са излезли, че ако не им  
се удовлетвори исканията в даден момент или да парализират  
транспортта.

В Пловдив е станало обединение на народната опера  
с народния театър. Артистите от народната опера са направили  
протест заради това, че им били намалени заплатите след обеди-  
новлението и преработеното им към останалите артисти от театъра.  
Същите са направили искане за увеличение на заплатите.

Работниците от ДИП "Антон Иванов" гр.Пловдив са  
изразили недоволство поради това, че работили по 9 часа вместо  
по 8 часа за да си изпълнят нормите, защото една от пешите е би-  
ла износена и не могла да ги улеснява в работата.

Земските работници от "Коледжанов" с работничина  
на сун."Кондукос" № 46 - София, са изразили сериозно негодуване  
и протест поради това, че за изработваните от тях работни комба-  
низони за износ в СССР, деки да им платят по 8 лева, вместо по  
16 лева, както им било обещано за утиването на едни новобивози.

Сред работниците от тютюневата промишленост в гр.  
Девняк имало негодуване поради това, че административния персо-  
нал извършил по-голямо възнаграждение от работниците при изпълне-  
ние на плановите.

В гр.Лаброво поради неправилия подход на служите-  
ли от регистрационите бера към група безработни искали работа  
се стигнало същата да направи демонстрационен протест накар и  
неорганизиран.

В Девняк, Смолянска и Троянска околии имало него-  
дувание сред населението от възложните им нареди възна по ново-  
то постановление, с което се облагали процентно повече отколкото  
преди. По дънки от справка на окръжно управление ИР - гр.Плевен  
е видно, че според изчисленията, които е извършил околийския  
народен съвет - гр.Троян, деки да бъдат облагодетелствувани

# ДС: Масовизацията на ТКЗС става с насилия, побоища и убийства

Написано от Христо Христов  
Сряда, 06 Януари 2016 13:23

2.- 33

около 2,000 стопани, които имат повече от 8 овце, а ще бъдат опонирани около 4,000 стопани, които имат по-малко от 8 овце. Поради тези причини много стопани са отпочнали ликвидирани на малките овчи стада - чрез продажба или клане.

Изм изключване на добитъка са били пристъпани и някои стопани от Благоевградско, които не желали да го внесат в ТКЗС, където са станали членове.

Във Велешка, Перелешка, Самоковска и Белиградска околии при масовизацията на ТКЗС са станали извращения - насилия, побоища и убийства на стопани, които при агитацията им от агитатори са отказали да станат членове на ТКЗС. Това е довело частните стопани за да избегнат подобни насилия да напуснат своите села и са заминали някои на работа в държавни обекти, други те укрили в съседни села или градове, а някои неизвестно къде дори са се укривали в горите. Такива случаи имало в 6 села на Бадичинска околия, 3 села на Пазарджишка и 2 села на Белиградска околия. Използувано е и огнестрелно оръжие с което е стреляно безогледно и блха убити селяни в Пазарджишко и Самоковско.

В много ТКЗС поради допуснати слабости от страна на ръководствата им, кражди, разхищения и малкото възнаграждение за трудовен е довело до недоволства и някои стопани са заявили, че не напуснат стопанството, като заминават на работа по други обекти. На някои места членовете на ТКЗС не желат да излизат на работа по блоковете, а се занимавали с обработката на земята оставена им за частно ползуване. Такива случаи има в Провалийска, Бадичинска, Дудовска, мисово в Новосагорска, Търновска и други околии.

Горните слабости не остават скрити от врага, който всечески се стреми да ги изислаува, разколебава неуверените политически работници и членове на ТКЗС, побужда селяните към вражеска дейност, развива вражеска пропаганда, разпространява вражески слухове и пр.

С цел избегване тези негодувания да преиннат в по-остра форма са необходими бързи продължителни мерки от страна на оргшите на ЦКР и партийните ръководители по моста, като се набележат и мероприятия за своевременното отстраняване на съществуващите слабости, които макар и дребни на глед, но дразнеца работниците и селяните.

3 януари 1957 г.  
Щ/МД

